

Umhverfis-, orku-, og loftslagsráðuneytið
Borgartúni 26
105 Reykjavík

Reykjavík, 14. nóvember 2023

Efni: Frumvarp til laga um viðskiptakerfi ESB með losunarheimildir

Icelandair ehf. vísar til ofangreinds frumvarps til laga sem birt var á samráðsgátt stjórnvalda hinn 31. október sl.

Icelandair hefur sett sér metnaðarfull markmið þegar kemur að loftslagsmálum og vinnur markvisst að því að minnka kolefnislosun í rekstri félagsins. Hefur þetta meðal annars verið gert með því að fjárfesta í nýrri og sparneytnari flugvélum á meðan eldri vélar hafa verið teknar úr rekstri. Icelandair mun halda áfram á þessari vegferð og hefur jafnframt verið í samstarfi við aðila bæði hérlandis og erlendis sem hefur það að markmiði að draga enn frekar úr kolefnislosun í rekstri.

Þegar kemur að setningu reglna sem hafa áhrif á kostnað flugfélaga í tengslum við kolefnislosun er mikilvægt að slíkar reglur tryggi jafna samkeppnisstöðu flugfélaga og leiði hvorki til kolefnisleka né hærri einingakostnaðar fyrir íslensk flugfélög. Til að mynda er Icelandair í samkeppni við fjölmörg erlend flugfélög sem fljúga á milli Evrópu og Norður-Ameríku beint yfir Atlantshafið á meðan Icelandair flýgur á milli þessara heimsálfa með viðkomu á Íslandi. Þar af leiðandi er flug með Icelandair lengra í kílómetrum talið heldur en ef flogið er beint yfir hafið. Muni viðskiptakerfi ESB með losunarheimildir leiða til þess að flug færist frá íslenskum flugfélögum til annarra aðila þá kann samkeppnisstaða íslenskra félaga að veikjast. Þannig þarf að huga að því að samkeppnisstaða íslenskra flugfélaga, sem og annarra evrópskra flugfélaga, verði ekki skert vegna reglnanna.

Vegna landsfræðilegrar stöðu Íslands er mikilvægt að hagsmunir íslenskra flugfélaga og, þar með íslensks efnahagslífs, verði tryggðir. Flug og ferðaþjónusta eru mikilvægar útflutningsgreinar hér á landi sem skapa fjölda starfa og verulegar skatttekjur svo huga þarf vel að því að ekki verði settar reglur sem veikja samkeppnisstöðu íslenskra flugfélaga og ferðaþjónustuaðila. Þar með fagnar Icelandair því að íslensk stjórnvöld hafi tryggt ákveðin sérákvæði hvað varðar flugfélög sem fljúga til og frá Íslandi þegar kemur að úthlutun friðheimilda út árið 2026. Þegar þau sérákvæði renna út er gert ráð fyrir því að í framhaldinu verði tekið tillit til landfræðilegrar stöðu Íslands hvað varðar flugfélög sem fljúga til og frá Íslandi. Það er því mikilvægt að hagsmunir Íslands verð áfram tryggðir þannig að ekki verði einungis um tímabundin sérákvæði að ræða.

Icelandair vill einnig leggja áherslu á að í viðskiptakerfi ESB um losunarheimildir koma fram hvatar til þess að stuðla að því að flugrekendur nýti sjálfbært flugvélaeldsneyti. Þannig verður verðmunur á sjálfbæru flugvélaeldsneyti og almennu þotueldsneyti niðurgreiddur í formi friðheimilda. Í ljósi þessa er mjög mikilvægt að tryggja aðgang að sjálfbæru flugvélaeldsneyti hér á landi. Ef svo verður ekki munu íslenskir flugrekendur ekki geta nýtt þessa hvata en bera þó aukinn kostnað af eldsneyti vegna íblöndunarkröfu þeirrar sem sett er fram í gerð ESB um íblöndun sjálfbærs þotueldsneytis. Kæmi sú staða upp væru íslenskir flugrekendur í þeirri stöðu að greiða hærra verð fyrir þotueldsneyti án þess að geta bætt frammistöðu sína í loftslagsmálum eða nýtt hvata þá sem settir eru fram í frumvarpi þessu. Er því beint til stjórnvalda að gæta hagsmuna Íslands og tryggja að hvatar þessa frumvarps nái fram að ganga með tryggðu aðgengi að sjálfbæru flugvélaeldsneyti á Íslandi sem og í formi þess að vottorð um kaup sjálfbærs þotueldsneytis virki hvatana.

Líkt og áður greinir leggur Icelandair mikla áherslu á loftslagsmál og vinnur markvisst að því að draga úr kolefnislosun. Félagið mun áfram halda á þeirri vegferð og styður því almennt við aðgerðir sem beinast í þá átt. Hins vegar verður ávallt að tryggja að reglusetning virði jafna samkeppnisstöðu, valdi ekki kolefnisleka og skaði ekki hagsmuni íslenskra flugrekanda og íslensks efnahagslífs í heild.

Virðingarfyllt,
f.h. Icelandair ehf.



Bogi Nils Bogason
Forstjóri